

4. внести до переліку питань, що виносяться для складання кваліфікаційного іспиту кандидатами на посади суддів, питання щодо розмежування даних понять.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради, 2003, № 40—44, ст.356.
2. Цивільний кодекс УРСР від 18 липня 1963 р. № 1540-VI // Відомості Верховної Ради, 1963 (втратив чинність).
3. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1996, № 18, ст. 78.
4. Постанова ПВСУ з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання застосування судами законодавства при вирішенні спорів про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки» від 01 березня 2013 р. №4.
5. Верховний суд України, Я. М. Романюк, канд. юр. наук З. П. Мельник «Судова практика розгляду цивільних справ, що виникають з договорів страхування-1 (Витяг)».
6. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, «Узагальнення судової практики розгляду судами цивільних справ про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки у 2010—2011 роках».
7. Березовський Р.С. Співвідношення регресних зобов'язань та суброгації // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць. Випуск 53. — Одеса: Юридична література, 2010. — 500 с.
8. Головачов Я.В. Співвідношення регресних зобов'язань та суброгації / Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць. Випуск 59. — Одеса: Юридична література, 2011. — 596 с.
9. Гендзехадзе Е. Страхование ответственности риска непогашения кредита / Е. Гендзехадзе, Т. Мартыянова // Закон. — 1994. — № 4.
10. Саватье Р. Теория обязательства / Р. Саватье. — М.: Прогресс, 1972.

Рибачук С. О.

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, III курс)

НОВІТНЯ СОЦІАЛЬНА ПАРАДИГМА ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇН

Вимірювання соціально-економічного розвитку країни прийнято проводити виключно на основі показників валового внутрішнього продукту, оскільки відносно легко оцінювати лише об'єк-

тивну економічну сферу життя суспільства, а методика розрахунку ВВП є єдиною для всіх країн світу та створює масштабну базу даних для порівняння.

Проте, все більше вчених визнають необхідність визначення новітньої парадигми соціально-економічного розвитку країн, в центрі якої повинна знаходитись людина та її добробут. Не дивлячись на існування тісного взаємозв'язку між новітніми показниками благополуччя населення та розвитком економіки країни, останній не є і не може бути визначальним критерієм суспільного прогресу [1].

У визначенні поняття конкурентоспроможності країни також відбувається перехід до якісно нового рівня, коли в центрі уваги знаходиться не виробництво та ефективний розподіл ресурсів, а людський капітал та ефективність його застосування. Конкурентні переваги в нових умовах має та країна, яка створює більш сприятливе для розвитку людини економіко-правове і природне середовище та забезпечує необхідні умови для збільшення інноваційного капіталу.

Проблеми економічного достатку та багатства країн досліджувалися класиками XVIII-XX ст., однак найбільш цілісно відсутність взаємозв'язку між збільшенням економічних показників та добробутом вперше дослідив відомий американський вчений Р. Істерлін. Він ще в 1974 році емпірично довів, що не існує кореляційного зв'язку між показником ВВП на душу населення та показниками якості життя, які вже тоді розроблялися міжнародною консалтинговою компанією Геллап.

Ці дослідження лягли в основу політики Бутану з підвищення конкурентоспроможності країни. Її ядром є концепція валового національного щастя. На підтвердження актуальності даних досліджень, фахівці ООН поклали в основу цей підхід і успішно реалізують його на практиці.

Найвідоміші економісти світу долучилися до дослідження питань глобальної конкурентоспроможності країн. Зокрема, М. Портер в 2013 р. оприлюднив свою концепцію глобальної конкурентоспроможності країни під назвою «Імператив соціального прогресу». Вчений переконаний, що не лише економічний розвиток зумовлює соціальний, а й навпаки, зростання соціального капіталу впливає на легкість ведення бізнесу, торгівлю та, відповідно, економічне зростання країни в цілому [10].

Відповідно до розглянутих у роботі методик (ООН, Мережі канадського індексу благополуччя, Центру досліджень Бутану, Імперативу соціального прогресу) виділяють такі основні факто-

ри, що мають вплив на підвищення щастя та благополуччя населення різних країн світу: здоров'я, можливість розвитку, сталість навколишнього середовища, безпека, стабільний дохід, якість державного управління, наявність житла, збалансоване використання часу, освіта, сімейний досвід, дозвілля та культура тощо.

За методологією ООН та Нової економічної фундації визначено кластери найщасливіших країни світу, до яких, здебільшого, увійшли країни Європи (такі як Норвегія, Данія, Швеція, Бельгія) та Латинської Америки (Коста-Ріка, Ель Сальвадор) (табл. 1) [6; 7]. Проведений кореляційний аналіз виявив зв'язок між Глобальним індексом конкурентоспроможності та Індексом щастя, розробленим компанією Геллап, що підтверджує думку про те, що більш конкурентоспроможною є та країна, яка забезпечує та створює сприятливіше для розвитку людини економіко-правове і природне середовище та забезпечує необхідні умови для створення інновацій (рис. 1).

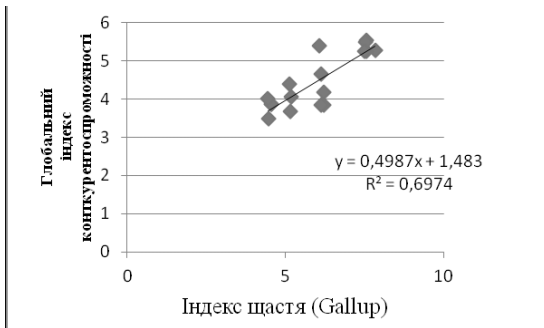

Рис. 1. Взаємозв'язок між Глобальним індексом конкурентоспроможності та Індексом щастя (Gallup).

Джерело: розроблено автором за даними [7; 8].

У роботі визначено стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку країн, які мають високі рейтинги за індексом щастя ООН, зокрема Австралії та Коста-Ріка. Основним напрямком діяльності урядів цих країн є нарощення конкурентоспроможності завдяки збільшення науково потенціалу, сталому розвитку економіки та системі довгострокового планування, фінансування та розбудови новітньої інфраструктури XXI сторіччя.

РЕЙТИНГ КРАЇН ЗА РІВНЕМ ЩАСТЯ НА ОСНОВІ РІЗНИХ МЕТОДОЛОГІЙ

Місце	За даними компанії Gallup	За даними ООН	За даними Нової економічної фундації
1	Данія	Ісландія	Коста-Ріка
2	Фінляндія	Нова Зеландія	В'єтнам
3	Норвегія	Данія	Колумбія
4	Нідерланди	Нідерланди	Беліз
5	Канада	Північна Ірландія	Ель Сальвадор
6	Швейцарія	Ірландія	Джамайка
7	Швеція	Сінгапур	Панама
8	Нова Зеландія	Малайзія	Нікарагуа
9	Австралія	Норвегія	Венесуела
10	Ірландія	Танзанія	Гватемала

Джерело: розроблено автором за даними [7].

Щодо України, то найважливішим завданням є якнайшвидша розробка та прийняття стратегії розвитку конкурентоспроможності України, основою якої є якісне покращення добробуту громадян та конкретні цілі для держави в середньостроковій перспективі:

- ✓ підвищення якості використання часу шляхом розробки та впровадження відповідного навчального курсу для школярів та студентів ВНЗ;
- ✓ формування престижності професій лікаря та вчителя та забезпечення гідної оплати їхньої праці;
- ✓ забезпечення рівності громадян через створення нових робочих місць та покращення підприємницького клімату;
- ✓ узгодженість між економічним зростанням та збереженням навколишнього середовища;
- ✓ забезпечення безпеки нації через ліквідацію пандемій шляхом підвищення громадського контролю та формування спеціалізованих фондів для адресної допомоги хворим на важкі захворювання;
- ✓ входження до 2020 року в 50-ку найконкурентоспроможніших країн світу за глобальним індексом конкурентоспроможності (зараз 73 зі 144), індексом процвітання Legatum (зараз — 72 зі 152) та індексом щастя ООН (на основі методології Геллап, зараз — 91 зі 156).

Література

1. A Short Guide to Gross National Happiness Index, K. Ura, S. Alkire, T. Zangmo and K. Vangdi, The Centre for Bhutan Studies, 2012. Режим доступу:

<http://www.grossnationalhappiness.com/wp-content/uploads/2012/04/Short-GNH-Index-edited.pdf>

2. Internatinal differences in well-being, E. Diener, D Kahneman, J Helliwell, Oxford University Press, USA, 2010. Режим доступу:

http://www.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=R77hW1gaQsC&oi=fnd&pg=PR7&ots=ESsIcIfKzV&sig=mUdVfuVV-8KPPtBOOYYhOnS51w4&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

3. Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being, M. Seligman, Free Press, 2011, 368 p. Рівень доступу:

<http://www.goodreads.com/book/show/9744812-flourish>

4. Discourse on wellbeing in research and practice / V. Placa, A. McNaught, A. Knight // International Journal of wellbeing, 3(1), 2013, p. 116-125. Режим доступу:

<http://www.internationaljournalofwellbeing.org/index.php/ijow/article/view/177/315>

5. Measuring National Well-being: Life in the UK, A.Self, J. Thomas and C. Randall, 2012. Режим доступу:

<http://www.ons.gov.uk/ons/rel/wellbeing/measuring-national-well-being/first-annual-report-on-measuring-national-well-being/art-measuring-national-well-being-annual-report.html>

6. The Happy Planet Index: 2012 report. Режим доступу:

<http://www.happyplanetindex.org/assets/happy-planet-index-report.pdf>

7. World Happiness report, J. Helliwell, R. Layard and J. Sachs, 2012. Режим доступу:

[http://www.earth.columbia.edu/sitefiles/file/Sachs %20Writing/2012/World %20Happiness %20Report.pdf](http://www.earth.columbia.edu/sitefiles/file/Sachs%20Writing/2012/World%20Happiness%20Report.pdf)

8. World economic forum: Global Competitiveness Index 2012-2013. Режим доступу:

<http://www.weforum.org/issues/competitiveness-0/gci2012-data-platform/>

9. Plan Nacional de Desarrollo 2011—2014 «María Teresa Obregón Zamora», Ministerio de Planificación Nacional y Política Económica, Gobierno de Costa Rica, 2010. Режим доступу:

http://documentos.mideplan.go.cr/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/a6aa6e67-6e6f-4b93-ae7b-579b089bfcf6/Resumen_%20PND_%202010_2014.pdf

10. Social Progress Index 2013, M.E. Porter, S. Stern, R. A. Lorha, 2013. Режим доступу:

http://www.socialprogressimperative.org/system/resources/W1siZiIsIjIwMTMvMDQvMTAvMTgvMTUvNDQvNzk4L3NvY2lhbF9wcm9ncmVzc19pbmRleF8yMDEzLnBkZiJdXQ/social_progress_index_2013.pdf